

EDITORIAL: Digitální transformace a ProInflow v době nouzového stavu

Michal Lorenz

*Katedra informační vědy a knihovnictví,
Filozofická fakulta, Masarykova univerzita*

Vážení čtenáři,

před vámi se otevírá nové číslo časopisu ProInflow. Tentokrát ubralo na rozsahu a dalo si mírně načas s vydáním. Změny pracovního a každodenního režimu v důsledku vládních nařízení na ochranu zdraví zintenzivnily digitální transformaci společnosti, současně však daly vyniknout problémům, často souvisejícím s designem rozhraní elektronických systémů. Zatímco část pracujících a veřejnosti dlí v zahálčivém očekávání normálního režimu, profese, které nejsou povinovány pracemi souvisejícími s péčí o zdraví společnosti a mohou využívat internet jako pracovní prostředí, svoji pracovní činnost naopak zintenzivnily. Tato zvýšená aktivita se týká také vzdělávacích profesí a vědců. Celá řada aktivit v rámci výuky a výzkumu, dokonce i konference, se plynule přesunuly do kyberprostoru. Samotný přesun však není automatický a vyžaduje pozornost a dodatečnou práci. Pro všechny se zájemem o informační společnost a její vývoj se otevírá řada příležitostí k posunování našich znalostí a možností. Vzrůstá pocit potřebnosti digitalizování analogových a zpřístupňování digitálních textů i celého kulturního dědictví široké veřejnosti, otevírají se příležitosti k vývoji systémů a tvorbě nových služeb, jakož i k výzkumu efektu digitální transformace a změn v informační společnosti.

Digitální transformace ve společnosti zasáhly práci mnoha výzkumníků, čímž ovlivnily i proces přípravy nového čísla našeho časopisu. Projevily se totiž mimo jiné neochotou odborníků zapojovat se do posuzování předložených odborných textů pro nadměrné pracovní zatížení způsobené časovými nároky digitální transformace pracovní činnosti. V redakci se sešlo také méně článků, než je obvyklé a po vyloučení článků, které neodolaly kritickému úsudku recenzentů, nám pro současné číslo zůstaly pouze čtyři příspěvky, z nichž jen tři jsou recenzované, poslední, čtvrtý příspěvek je nerecenzovanou kritickou recenzí knihy a otevírá širší koncepční debatu.

Na stránkách tohoto čísla časopisu najdete články čtyř různých kategorií a souhrnně lze toto číslo označit za fenomenologicky orientované. První článek je přehledová studie *Prínos fenomenografických výskumov pre informačnú vedu*, v němž se kolektiv autorů (J. Steinerová, J. Fázik, F. Nováková) zaměřuje se inovativní přínos metod fenomenografie v našem oboru. Autoři detailněji věnují pozornost fonomenografickým výzkumům informační gramotnosti, informační etiky a informačního chování vědců a předkládají řadu doporučení vyplývajících z dosažených zjištění. Následuje příspěvek opět

z produkce kolektivu autorů (J. Fryš, P. Kovářová) s názvem *Testování funkcí citačních manažerů: komparace Citace PRO, Citavi, EndNote, Mendeley a Zotero*. V tomto odborném článku autoři provádějí komparační analýzu pěti citačních softwarů se zaměřením na srovnání jejich funkcí. Posledním recenzovaným příspěvkem je koncepční článek M. Černého, tematizující pojetí entropie v informační etice L. Floridiho. Výsledkem kritiky použití pojmu entropie je návrh autora na zavedení pojmu dynamické complexity, který dle autora lépe vyhovuje potřebám aplikace etických východisek na procesy v infosféře. Posledním, nerecenzovaným příspěvkem je komentář M. Timka, který reaguje na knihu *Fenomenologicko-pragmatistická interpretace hyperkonektivistického světa: k problémům filozofie informace* od M. Černého a otevírá prostor pro širší debatu spadající svým zaměřením do oblasti filozofie informace.

Přejeme vám, aby čas strávený nad články časopisu ProInflow byl časem kvalitně využitým a přínosným.